
Pracovní postup při provádění činností se zvýšeným požárním nebezpečím

Zpracoval: Jiří Novotný
Vedoucí OBPT
Dne:

Účinnost od: 15.2.2011
Vydání: 2

Kopie číslo:

Přezkoumal: Bc. Karel Široký
Náměstek pro HTS
Dne:

Schválil: MUDr. Roman Kraus, MBA
Ředitel FN Brno
Dne:

1. Účel

Účelem pracovního postupu je zajistit požární bezpečnost a ochranu zdraví při pracích se zvýšeným požárním nebezpečím a nebezpečím výbuchu.

Pracovní postup je zpracován na základě platné legislativy v souladu se Zákoníkem práce, zákonem č. 262/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů, v souladu s vyhláškou č. 87/2000 Sb., kterou se stanoví podmínky požární bezpečnosti při svařování a nahřívání živič v tavných nádobách a v souladu s nařízením vlády 406/2004 Sb., o bližších požadavcích na zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v prostředí s nebezpečím výbuchu.

Cílem pracovního postupu je vyloučit možné poškození majetku FN Brno, životů a zdraví zaměstnanců, pacientů a ostatních osob vyskytujících se v prostorách FN Brno, externích firem a životního prostředí, před požáry a výbuchy, při provádění prací se zvýšeným nebezpečím.

2. Oblast platnosti

Pracovní postup je závazný pro všechny zaměstnance FN Brno a pro všechny externí firmy, které provádějí práce se zvýšeným požárním nebezpečím v prostorách FN Brno.

S obsahem této směrnice musí být seznámeny všechny výše uvedené osoby v rámci školení o požární ochraně nebo v rámci seznámení s požárně bezpečnostními riziky na pracovišti.

Tento pracovní postup platí pro všechna pracoviště Fakultní nemocnice Brno

3. Pojmy

Práce se ZN - Za práce se ZN se považují práce se zvýšeným nebezpečím požáru, případně výbuchu s následným požárem na pracovištích, která pro tento druh prací nejsou trvale přímo určena a náležitě zabezpečena.

Příkaz - Písemný, náležitě vyplněný a všemi zúčastněnými podepsaný doklad viz. příloha 1

4. Zkratky

BOZP	- Bezpečnost a ochrana zdraví při práci
FN Brno	- Fakultní nemocnice Brno
HZS JmK	- Hasičský záchranný sbor Jihomoravského kraje
HTS	- Hospodářsko technická správa
OBPT	- Oddělení bezpečnostních a požárních techniků
OOPP	- Osobní ochranné pracovní prostředky
OZO	- Odborně způsobilá osoba
PHP	- Přenosný hasicí přístroj
PO	- Požární ochrana

5. Provádění prací se zvýšeným nebezpečím

5.3. Rozsah prací, pro které musí být "Příkaz" vystaven

- v prostředí s nebezpečím požáru hořlavých hmot,
- v prostředí s nebezpečím požáru hořlavých prachů,
- v prostředí s nebezpečím požáru hořlavých kapalin,
- v prostředí s nebezpečím výbuchu hořlavých prachů,
- v prostředí s nebezpečím výbuchu hořlavých plynů a par
- v prostředí s nebezpečím otravy zplodinami
- v prostředí s nebezpečím poškození životního prostředí

Bez platného příkazu k práci se zvýšeným nebezpečím - nesmí být práce zahájeny!!

5.4. Činnosti, které se ve smyslu této směrnice považují za Práce se ZN

- svařování a řezání plamenem,
- broušení a rozbrušování materiálu,
- ohřívání, žíhání a kalení,
- pájení a jiné zpracování kovů s použitím hořlavého plynu s kyslíkem nebo stlačeným plynem,
- sváření elektrickým obloukem,
- sváření elektrickým odporem,
- letování letovací lampou nebo elektrickou lampou,
- sváření plazmovou technologií,
- opalování nátěrů,
- práce ovlivňující životní prostředí, (přelévání ropných produktů a rozřezávání starého potrubí, odstraňování izolace apod.)
- rozehtívání živic a pokládání asfaltových, dehtových (dehtovaných) hydroizolačních pásů,
- volné spalování odpadového materiálu a látek,
- svařování plastů,
- práce se spalovacím motorem, jehož krytí neodpovídá stanovenému prostředí pracoviště,
- práce s elektrickým zařízením a elektromechanickými nástroji, jejichž krytí neodpovídá, stanovenému prostředí pracoviště,
- práce v místech, kde je stanoveno prostředí s nebezpečím výbuchu, s mechanickými nástroji, které nemají nejiskřivou úpravu,
- práce v uzavřených a těsných prostorách, prostorách špatně větratelných (nebezpečí vysoké koncentrace hoř. plynů a par, chemicky nebezpečných látek, snížení koncentrace kyslíku v pracovním prostředí),
- na nádobách, potrubích a přístrojích pod tlakem, které obsahovaly hořlavé nebo hořeni podporující látky (zde platí plynárenské předpisy) nebo uvnitř nádob, potrubí, zařízení a přístrojů.

Pokud je vedoucí pracoviště na pochybách o charakteru prováděné práce, projedná tuto nejasnost se zaměstnancem OBPT, tel.: 3264, 3565, 3564

5.5. Požadavky na pracovníky provádějící Práce se ZN

- *Práce se ZN smí provádět jen odborně, zdravotně a psychicky způsobilý pracovník, a pokud je pro danou práci požadováno oprávnění o odborné způsobilosti (svářeč a pod.), musí mít toto oprávnění platné,*
- *pracovník provádějící Práce se ZN musí mít osvědčení, platný průkaz **u sebe**.*

Bez tohoto dokladu nesmí být povoleno pracovníkovi pokračovat v práci !

5.6. Vystavování Příkazu se ZN

- *„Příkaz“ je povinen vystavit v celém rozsahu (v souladu se zněním této směrnice) vedoucí útvaru/pracoviště, jehož pracovník bude práce vykonávat. O vystaveném příkazu je povinen vždy telefonicky, e-mailem nebo osobně informovat OBPT*
- *Vystavovatel příkazu posoudí požární riziko pracoviště, charakter zamýšlené práce s ohledem na ohrožení osob, majetku a životní prostředí, stanoví podmínky a opatření, po jejichž splnění budou práce se ZN prováděny.*
- *Při stanovování podmínek a opatření, spolupracuje s pracovníkem provádějícím práce se ZN a vedoucím pracoviště, na kterém budou práce prováděny.*
- *Pro posouzení podmínek požární bezpečnosti a stanovení dostatečných opatření, může přizvat osobu odborně způsobilou v PO (zaměstnanec OBPT), případně další odborníky.*
- *Je-li to nutné, zvláště v problematických případech, musí být stanoven podrobný pracovní postup přípravných prací a vlastní Práce se ZN.*
- *Vystavený a řádně vyplněný příkaz pro provádění práce se ZN, je platný až po podpisu všech dotčených pracovníků.*
- ***Pracovník provádějící práce se ZN musí mít po dobu práce tento příkaz u sebe.***
- *Po ukončení práce se ZN a ukončení následného dohledu, předá zaměstnanec, který příkaz se ZN vydal, tento příkaz na OBPT k archivaci!*

5.7. Stanovení opatření pro práce se ZN

Provedení všech opatření zajišťuje vystavovatel "Příkazu" ve spolupráci s vedoucím pracoviště, na kterém jsou práce prováděny. Podle skutečné situace, stavu pracoviště (zařízení), kde budou Práce se ZN prováděny a podle charakteru práce je nutno:

- *zajistit pracoviště proti rozstříkávání nebo odkapávání žhavého kovu do pracovního prostoru a prostorů souvisejících,*
- *použít proti rozstříku nehořlavé tepelně izolační materiály,*
- *prostupy a otvory rozvodů a instalací konstrukcí (hlavně požárně dělicí konstrukce) utěsnit tepelně izolační hmotou z nehořlavých materiálů, použít plenty a zástěny z nehořlavých hmot,*
- *pokrýt předměty nebo konstrukce z hořlavých nebo snadno hořlavých hmot vrstvou pěny, případně je dostatečně smočit vodou,*
- *odstavit zařízení z provozu, vyprázdnit jeho obsah, provést odplynění, vyvětrání, profouknutí inertním plynem, vymýt, vypařit a vyčistit zařízení. Naplnit inertním plynem nebo přivádět do něj po celou dobu prováděné Práce se ZN vodní páru nebo vodu,*
- *spolehlivě oddělit zařízení, které je určeno k opravě od přívodů hořlavých kapalin, plynů, škodlivin a odpadů, které mohou být zdrojem požárního nebezpečí nebo vzniku škodlivé atmosféry a od zařízení, která jsou v provozu,*

- *potrubní uzávěry pro přívod nebo odvod hořlavých látek, škodlivin, páry, vody a odpadů nebo potrubí uzavřít nejméně dvěma armaturami a prostor mezi nimi otevřít do ovzduší,*
- *záslepky musí být zhotoveny z materiálu odolného působení agresivních látek, nehořlavé a dostatečně pevné,*
- *odstranit předměty, které nejsou pro práci nezbytně nutné a zvyšují pracovní riziko (lešení, obaly atp.) a zabezpečit únikové cesty pro evakuaci osob. Zabezpečit volný přístup k zařízením požární ochrany (PHP, nástěnné hydranty atp.). Musí být volné vnitřní i vnější přístupové cesty pro požární zásah,*
- *zabránit úniku hořlavých plynů při jejich manipulaci, aby nevznikla možnost utvoření výbušné směsi hořlavých par a plynů,*
- *tam, kde bylo manipulováno s hořlavou kapalinou, hořlavým plynem, nebo tam, kde hrozí jejich únik, provádět trvalou kontrolu po dobu Práce se ZN. Tam, kde hrozí únik hořlavých plynů, je nutno umístit analyzátor spalitelných plynů, který signalizuje nastavenou koncentraci hořlavých plynů, par a prachů,*
- *používat nářadí z nejiskřivých materiálů tam, kde je nutno (prostředí s nebezpečím výbuchu hořlavých par, plynů a prachů),*
- *zajistit odpojení elektrického proudu, stanovit krytí používané elektrické instalace, určit připojovací místa pro agregát,*
- *prostor pro Práce se ZN musí být vybaven dostatečným počtem vhodných hasicích přístrojů nebo jiných hasebních prostředků (dostatečné množství vody, písku, požární roušky a pod.).*

5.8. Dohled při provádění a po ukončení práce se ZN

Dohled při provádění práce se ZN:

- *Při provádění prací se ZN, musí být zajištěn dohled. Dohled nesmí vykonávat pracovník který práce se ZN přímo provádí (svářeč apod.).*
- *Úkolem dohledu je včas zjistit vznikající požár nebo situaci, která by mohla mít za následek vznik požáru nebo výbuchu a uhasit vznikající požár.*
- *Pracovník provádějící dohled při práci se ZN, má právo zastavit práci do doby, kdy budou vytvořena vhodná preventivní opatření.*
- *Počet osob provádějících dohled se stanovuje s ohledem na velikost rizika vzniku požáru nebo výbuchu, rozlehlost pracovního prostoru a jeho dispoziční řešení. Zejména je třeba brát ohled na možnost rozšíření požáru do vedlejších místností nebo jiného podlaží.*
- *Dohled musí probíhat nepřetržitě. To znamená, nesmí být přerušen v dobách přestávek.*

Dohled po ukončení práce se ZN:

- *Dohled musí být zajištěn nejméně 8 hodin po ukončení práce se ZN. Tento čas může být v odůvodněných případech libovolně prodloužen, ale nikdy nesmí být zkrácen.*
- *V prostorech vybavených EPS lze od dohledu po ukončení práce se ZN upustit. EPS musí být funkční a musí být zajištěno, aby při signalizaci požáru, bylo zajištěno jeho rychlé uhašení.*

5.9. Vystavování příkazu k práci se ZN vykonávané externí firmou

- *Zaměstnanci externích firem, jsou při provádění prací se ZN, povinni postupovat podle tohoto pracovního postupu.*
- *Příkaz vystavuje vedoucí pracovní skupiny nebo zaměstnanec FN Brno, který externí firmu najal.*

5.10. Kontrola opatření

Kontrolu stanovených opatření provádějí vedoucí pracoviště, kde se práce se ZN provádí, pracovník který příkaz k práci se ZN vydal případně zaměstnanec který najal externí firmu provádějící práci se ZN a zaměstnanci OBPT (v rámci své kompetence - zodpovědnosti). Četnost kontrol se řídí podle míry odpovědnosti a závažnosti práce se ZN.

5.11. Zastavení práce se ZN

Zaměstnanci, kteří provádějí kontrolu opatření, odeberou příkaz k práci se ZN pracovníkovy který práce provádí v případě:

- a) dojde-li v průběhu práce ke změně stanovených opatření nebo jejich nedodržení,*
 - b) dojde-li k porušení norem a předpisů bezpečnosti práce a požární ochrany,*
 - c) dojde-li k ohrožení životního prostředí,*
- Práce mohou pokračovat až po odstranění*

5.12. Skartace příkazu k práci se ZN

Příkaz k práci se ZN je archivován 5 let.

6. Související dokumenty

Zákon č. 262/2006 Sb. - Zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 133/85 Sb. o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů

Vyhláška č. 246/2001 Sb., o stanovení podmínek požární bezpečnosti a výkonu státního požárního dozoru, v platném znění,

Vyhláška MV č. 87/2000 Sb., kterou se stanoví podmínky požární bezpečnosti při svařování platném znění

Vyhláška č. 50/1978 Sb., o odborné způsobilosti v elektrotechnice

Nařízení vlády č. 495/2001 Sb., kterým se stanoví bližší podmínky poskytování osobních ochranných pracovních prostředků

Nařízení vlády č. 406/2004 Sb., o bližších podmínkách na zajištění bezpečnosti ochrany zdraví při práci v prostředí s nebezpečím výbuchu

ČSN 05 0601 Bezpečnostní ustanovení pro sváření kovů

ČSN 33 2320 Předpisy pro elektrická zařízení v prostředí s nebezpečím výbuchu podle příslušných předpisů

7. Přílohy

Příloha 1: Příkaz k práci se zvýšeným nebezpečím

Příkaz k provádění práce se zvýšeným nebezpečím požáru*(Pracovní postup R/FN Brno/0580 – Příloha 1)*

- 1) Zahájení / ukončení prací
platnost příkazu
Od:	Do:
Den: _____	Den: _____
Hod: _____	Hod: _____
- 2) Pracoviště – místo kde se práce bude provádět
- _____
- 3) Přesné stanovení pracovního úkolu
- _____
- 4) Určení technologie, která se použije
- _____
- 5) Vedoucí práce, který za provedení práce odpovídá a který příkaz převzal
Jméno a příjmení: _____	Podpis: _____
- 6) Pracovník, který bude práci vykonávat
Jméno a příjmení: _____	Č. dokladu: _____	Podpis: _____
- 7) Podrobná specifikace požárně bezpečnostních opatření
- _____
- 8) Vybavení hasebními prostředky
- _____
- 9) Požární dohled po dobu vykonávání práce
Jméno a příjmení: _____
- 10) Požární dohled po ukončení práce
Jméno a příjmení: _____	Od: _____	Do: _____	Podpis: _____
- 11) Příkaz vydal
Jméno a příjmení: _____	Funkce: _____	Datum: _____	Podpis: _____
- 12) Místo a podmínky k ukládání svařovací soupravy po dobu přerušení práce a při předávání pracoviště
- _____
- 13) Vyjádření OBPT – *pokud jej požaduje svářeč nebo pracovník který příkaz k práci vydal*
Jméno a příjmení: _____	Datum: _____	Podpis: _____
- 14) POUČENÍ: Jestliže se změní podmínky pro PRÁCI, anebo určené osoby, musí být vystaven nový příkaz. Poučení osob určených pro požární dohled musí být provedeno včas, před zahájením práce. Pokud bude nutné sledovat koncentraci hořlavých látek, určí se osoba, způsob, intervaly a přístroj pro provádění měření. Výsledky měření se zapisují samostatně a přikládají se k tomuto příkazu.

Podepsaní pracovníci svými podpisy stvrzují, že byli před započítím práce seznámeni s požárně bezpečnostními opatřeními a požární dohled s vymezenými povinnostmi

15) Požární dohled

7.13.		Zahájen	Ukončen	Ohlášení o ukončení svařování
15a	- při svařování	Dne: hod.:	Dne: hod.:	Dne: hod.:
		Podpis:	Podpis:	Podpis:
	- po svařování	Dne: hod.:	Dne: hod.:	
		Podpis:	Podpis:	
15b	- při svařování	Dne: hod.:	Dne: hod.:	Dne: hod.:
		Podpis:	Podpis:	Podpis:
	- po svařování	Dne: hod.:	Dne: hod.:	
		Podpis:	Podpis:	
15c	- při svařování	Dne: hod.:	Dne: hod.:	Dne: hod.:
		Podpis:	Podpis:	Podpis:
	- po svařování	Dne: hod.:	Dne: hod.:	
		Podpis:	Podpis:	

Seznámení požárního dohledu s povinnostmi a právy, které má po dobu výkonu požárního dohledu:

- Požární dohled se zajišťuje nepřetržitě po celou dobu svařování. Pokud dojde ke krátkému přerušení svařování (např. svačina), ve výkonu požárního dohledu se pokračuje. Po skončení svařování nebo pokud má dojít k přerušení svařování na dobu delší než dvě hodiny, ohlásí se ukončení svařování a musí být zajištěn požární dohled další určenou osobou po stanovenou dobu a v intervalech uvedených na přední straně příkazu.
- Seznámení s požárně bezpečnostními opatřeními uvedenými v příkazu ke svařování na první straně.
- Seznámení s organizací pož. ochrany - v rozsahu: způsob vyhlášení pož. poplachu, místo ohlašovny požáru (nebo vrátnice) a její telefonní číslo, umístění nejbližšího telefonního přístroje s možností volání ve veřejné síti.
- Seznámení s umístěním hlavních vypínačů a hlavních uzávěrů energií (voda, plyn, el, proud).
- Před zahájením práce zkontrolovat, zda bezpečnostní opatření uvedená v příkazu jsou provedena a pracoviště, včetně přilehlých prostor, je podle toho vybaveno a připraveno.
- Seznámení se způsobem použití hasebních prostředků.
- Po dobu výkonu požárního dohledu určená osoba neplní žádné jiné úkoly, kromě úkolů, které souvisejí s výkonem požárního dohledu, zejména sledování pracoviště, zda nedochází k požáru, zda jsou určené hasební prostředky stále v dosahu. Dbá na to, aby v průběhu prací únikové cesty z místa pracoviště zůstaly průchodné.
- Provede nutná opatření v případě vzniku požáru, zejména záchranu ohrožených osob, přivolání pomoci a zdolávání požáru.
- Požární dohled má právo nařídit okamžitě přerušení svařování, pokud zjistí, že došlo k porušení nebo nerespektování požárně bezpečnostních opatření, anebo pokud má důvodně za to, že další pokračování ve svařování může vést k bezprostřednímu a vážnému ohrožení života a zdraví osob na pracovišti nebo jeho okolí. Přerušení svařování neprodleně oznámí osobě, které se ohlašuje ukončení svařování (položka 9 tohoto příkazu).

Potvrzuji svým podpisem, že jsem byl poučen podle výše uvedené osnovy a byly mi zodpovězeny všechny dotazy.

Podpisy osob určených k požárnímu dohledu: _____

Podpis osoby, která určila požární dohled a provedla seznámení podle osnovy: _____

Datum: _____

Podepsaní pracovníci svými podpisy stvrzují, že byli před započítím práce seznámeni s požárně bezpečnostními opatřeními a požární dohled s vymezenými povinnostmi

Příloha 2: Seznámení s dokumentem integrovaného systému řízení

Název útvaru:	
Nákladové středisko:	
Dokument předkládá:	

Níže podepsaní zaměstnanci útvaru stvrzují svým podpisem, že byli seznámeni s obsahem dokumentu

Pracovní postup při provádění činností se zvýšeným požárním nebezpečím

a obsah v plném rozsahu pochopili a budou se jím ve své práci řídit.

Jméno, příjmení (hůlkovým písmem)	Datum	Podpis

Jméno, příjmení (hůlkovým písmem)	Datum	Podpis